KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2022/1623

(2022. gada 14. jūlijs),

ar kuru sakarā ar krīzi, ko izraisījis Krievijas iebrukums Ukrainā, attiecībā uz tirgū laistās produkcijas vērtību, valsts stratēģiju un par daudzgadu saistībām saņemtās Savienības finansiālās palīdzības atgūšanu augļu un dārzeņu nozarē uz 2022. gadu atkāpjas no Deleģētās regulas (ES) 2017/891

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ([1]), un jo īpaši tās 37. panta a) un c) punktu un 173. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Sakarā ar pašreizējo krīzi, ko drīz pēc Covid-19 krīzes izraisījis 2022. gada 24. februārī sāktais Krievijas iebrukums Ukrainā, lauksaimnieki visās dalībvalstīs piedzīvo ārkārtējas grūtības. Būtu jāievieš pasākumi, kas vajadzīgi, lai reaģētu uz minētā iebrukuma radītiem plašiem pārvietošanas ierobežojumiem, piegādes ķēžu pārrāvumiem un loģistiskām problēmām. Loģistisko un piegādes ķēžu pārrāvumiem ir ilgtermiņa raksturs, bet tas nozīmē, ka nopietnu iztraucējumu stāvoklis nozarē, visticamāk, turpināsies un, iespējams, pat saasināsies. Loģistiskās problēmas ir ES lauksaimniekus padarījušas neaizsargātus pret šīs krīzes izraisītajiem ekonomiska rakstura iztraucējumiem, un pašlaik viņi saskaras ar finansiālām grūtībām un naudas plūsmas problēmām.

(2) Atzītām ražotāju organizācijām un ražotāju organizāciju apvienībām augļu un dārzeņu nozarē visās dalībvalstīs radušās ārkārtējas grūtības ar darbības programmu plānošanu, pārvaldību un īstenošanu. Rezultātā šo darbības programmu īstenošana var aizkavēties, un tāpēc ražotāju organizācijas un ražotāju organizāciju apvienības var nespēt izpildīt Savienības tiesību aktu prasības, kas minētajām darbības programmām noteiktas jo īpaši Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/891 ([2]). Ražotāju organizācijas ir neaizsargātas arī pret darbības pārrāvumiem un iztraucējumiem, ko radījis Krievijas iebrukums Ukrainā, un tās piedzīvo piegādes ķēžu pārrāvuma radītas finansiālas grūtības un naudas plūsmas problēmas. Turklāt radušās loģistiskas problēmas un grūtības ar ražas novākšanu, jo trūkst darbaspēka un piegādes ķēdes pārrāvumu dēļ ir grūti sasniegt patērētājus. Tas tiešā veidā ietekmē ražotāju organizāciju finansiālo stabilitāti un viņu kapacitāti īstenot darbības programmas. Tālāk tas ietekmē ražotāju organizāciju spēju ieviest pasākumus un darbības, kas vērstas uz šīs krīzes seku pārvarēšanu.

(3) Tirgū laistās produkcijas vērtības samazinājumi, kurus augļu un dārzeņu nozarē izraisījis Krievijas iebrukums Ukrainā, būtiski ietekmēs Savienības atbalsta summu, ko ražotāju organizācijas saņems nākamajā gadā, jo Savienības atbalsta summa tiek aprēķināta kā procentuālā daļa no tās produkcijas vērtības, kuru katra ražotāju organizācija laidusi tirgū. Ja ar Ukrainā izvērsto Krievijas iebrukumu saistītu iemeslu dēļ 2022. gadā tirgū laistās produkcijas vērtība ievērojami kristos, ražotāju organizācijas riskētu zaudēt savu atzītas ražotāju organizācijas statusu, jo viens no šādas atzīšanas kritērijiem prasa sasniegt zināmu minimālo tirgū laistās produkcijas vērtību, kas noteikta valsts līmenī. Tas apdraudētu ražotāju organizāciju ilgtermiņa stabilitāti. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka tad, ja Ukrainā izvērstā Krievijas iebrukuma dēļ 2022. gadā kādam produktam tirgū laistās produkcijas vērtība samazinātos vismaz par 35 % un ja tas notiktu ārpus ražotāju organizāciju atbildības un kontroles, minētā vērtība par 2022. gadu

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/891 (2017. gada 13. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 papildina attiecībā uz sodiem, kas piemērojami minētajās nozarēs, un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011 (OV L 138, 25.5.2017., 4. lpp.).

būtu jānosaka 100 % apjomā no tirgū laistās produkcijas vērtības iepriekšējā periodā. Paturot prātā Ukrainā izvērstā Krievijas iebrukuma ekonomiskās ietekmes lielo apmēru augļu un dārzeņu nozarē, Deleģētās regulas (ES) 2017/891 23. panta 4. punktā noteiktā robežvērtība, proti, 65 % no tirgū laistās produkcijas vērtības iepriekšējā periodā, nav pietiekama, lai panāktu ekonomisku un finansiālu stabilitāti ražotāju organizācijām, uz kurām šāds tirgū laistās produkcijas vērtības zudums attiecas.

(4) Attiecībā uz 2022. gadu dalībvalstis būtu jāatbrīvo arī no Deleģētās regulas (ES) 2017/891 27. panta 5. punktā noteiktā pienākuma savās valsts stratēģijās noteikt, kādas ir darbības fonda maksimālās procentuālās daļas, ko drīkst iztērēt katram individuālajam pasākumam vai darbības veidam. Tam vajadzētu nodrošināt to, ka ražotāju organizācijas spēj elastīgāk īstenot pasākumus, ar kuriem reaģē uz Ukrainā izvērstā Krievijas iebrukuma sekām augļu un dārzeņu nozarē.

(5) Lai nodrošinātu ražotāju organizāciju finansiālo stabilitāti, Savienības finansiālā palīdzība, kas saņemta par daudzgadu saistībām augļu un dārzeņu nozarē, piemēram, par vidiskām darbībām, pretēji Deleģētās regulas (ES) 2017/891 36. panta 3. punkta prasībai nebūtu jāatgūst un jāiemaksā atpakaļ Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondā, ja šādu saistību ilgtermiņa mērķus nav bijis iespējams sasniegt tāpēc, ka tās 2022. gadā pārtrauktas ar Ukrainā izvērsto Krievijas iebrukumu saistītu iemeslu dēļ.

(6) Ņemot vērā vajadzību rīkoties tūlīt, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Darbības programmu īstenošanas pamatā ir kalendārais gads, un tāpēc šīs regulas 1. panta 1. un 2. punktā paredzētās atkāpes no Savienības finansiālās palīdzības maksimālā apjoma un no dalībvalstu valsts stratēģijā noteikto pasākumu līdzsvarošanas būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2022. gada 1. janvāra,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Attiecībā uz 2022. gadu piemērojamās atkāpes no Deleģētās regulas (ES) 2017/891

1. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2017/891 23. panta 4. punkta, ja 2022. gadā kādam produktam tirgū laistās produkcijas vērtība kritusies vismaz par 35 % un tā iemesls ir ārpus ražotāju organizācijas atbildības un kontroles, uzskata, ka minētā vērtība ir 100 % no iepriekšējā atsauces perioda produkcijas vērtības. Ražotāju organizācija attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei pierāda, ka šie nosacījumi ir izpildīti.

2. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2017/891 27. panta 5. punkta, attiecībā uz 2022. gadu nepiemēro dalībvalstu pienākumu dažādo pasākumu līdzsvarošanas nolūkā valsts stratēģijā noteikt darbības fonda maksimālās procentuālās daļas, kuras drīkst iztērēt katram individuālajam pasākumam vai darbības veidam.

3. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2017/891 36. panta 3. punkta, Savienības finansiālo palīdzību par daudzgadu saistībām, piemēram, par vidiskām darbībām, kuru ilgtermiņa mērķus un gaidāmos ieguvumus 2022. gadā nav bijis iespējams sasniegt tāpēc, ka tās 2022. gadā pārtrauktas ar Ukrainā izvērsto Krievijas iebrukumu saistītu iemeslu dēļ, neatgūst un neiemaksā atpakaļ ELGF.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 1. panta 1. un 2. punktu piemēro no 2022. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 14. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN